

Rakentamisen alue- ja toimialatilasto 2007

Rakentamisen jalostusarvo kasvoi kaikissa maakunnissa vuonna 2007

Rakentamisen jalostusarvo kasvoi Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2007 kaikissa maakunnissa, mutta muutos vaihteli huomattavasti maakunnittain. Kasvu oli hieman yli 36 prosenttia Etelä-Karjalassa, kun se Kymenlaaksossa oli vain 2,6 prosenttia. Koko maan rakentamisen jalostusarvon muutokseen vaikutti eniten Uudenmaan jalostusarvon kasvu, jossa muutosvaikutus oli 4,6 prosenttiyksikköä. Varsinais-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan jalostusarvon myötävaikutus koko maan muutokseen oli 1,2 prosenttiyksikköä ja Pirkanmaan yksi prosenttiyksikköä.

Rakentamisen jalostusarvon osuus Uudellamaalla koko maan rakentamisen jalostusarvosta oli lähes 31 prosenttia vuonna 2007. Neljän maakunnan yhteenlaskettu osuus koko maan jalostusarvosta oli 56 prosenttia vuonna 2007. Varsinais-Suomen osuus oli 9,2 prosenttia, Pirkanmaan 8,5 prosenttia ja Pohjois-Pohjanmaan 7,4 prosenttia. Muissa maakunnissa rakentamisen jalostusarvon osuus koko maan jalostusarvosta oli vuonna 2007 alle viisi prosenttia.

Rakentamisen jalostusarvo maakunnittain vuosina 2006 ja 2007, jalostusarvon jakautuminen maakunnittain vuonna 2007 ja jalostusarvon muutos ja muutosvaikutus maakunnittain 2007

	Jalostusarvo		Osuus	Muutos	Muutosvaikutus 06/07
	2006	2007	2007	%	%-yksikköä
Koko maa	6942,5	7973,8	100	14,9	
Uusimaa	2 149,0	2 467,4	30,9	14,8	4,6
Varsinais-Suomi	652,1	734,9	9,2	12,7	1,2
Pirkanmaa	613,6	680,2	8,5	10,9	1,0
Pohjois-Pohjanmaa	506,0	591,6	7,4	16,9	1,2
Keski-Suomi	296,1	338,7	4,2	14,4	0,6
Satakunta	276,3	337,1	4,2	22,0	0,9
Päijät-Häme	266,5	329,5	4,1	23,6	0,9
Pohjois-Savo	268,3	310,5	3,9	15,8	0,6
Kymenlaakso	275,0	282,2	3,5	2,6	0,1
Etelä-Pohjanmaa	208,2	240,5	3,0	15,5	0,5
Kanta-Häme	215,9	233,9	2,9	8,3	0,3
Lappi	207,3	233,5	2,9	12,6	0,4
Pohjois-Karjala	176,7	211,7	2,7	19,8	0,5
Etelä-Karjala	148,5	202,1	2,5	36,1	0,8
Pohjanmaa	178,8	198,6	2,5	11,1	0,3
Etelä-Savo	159,9	182,8	2,3	14,3	0,3
Itä-Uusimaa	142,0	173,1	2,2	21,9	0,4
Kainuu	80,8	94,0	1,2	16,3	0,2
Keski-Pohjanmaa	78,4	86,1	1,1	9,9	0,1
Ahvenanmaa	39,1	44,8	0,6	14,5	0,1

Sisällys

Rakentaminen maakunnittain	3
Rakentamisen henkilöstö kasvoi kaikissa maakunnissa vuonna 2007.....	3
Rakentamisen henkilöstömenojen kasvu voimakkainta Itä-Uudellamaalla vuonna 2007.....	4
Rakentamisen tuottavuus maakunnittain	5
Rakentaminen toimialoittain vuonna 2007.....	7
Rakentamisen tuotannon bruttoarvo kasvoi 16 ja jalostusarvon 15 prosenttia vuonna 2007.....	7
Tuottavuus rakentamisen päätoimialoilla vuosina 2006-2007.....	7
Henkilöstö rakentamisessa päätoimialoittain.....	8
Rakentamisen alue- ja toimialatilaston laatuseloste.....	9

Rakentaminen maakunnittain

Rakentamisen henkilöstö kasvoi kaikissa maakunnissa vuonna 2007

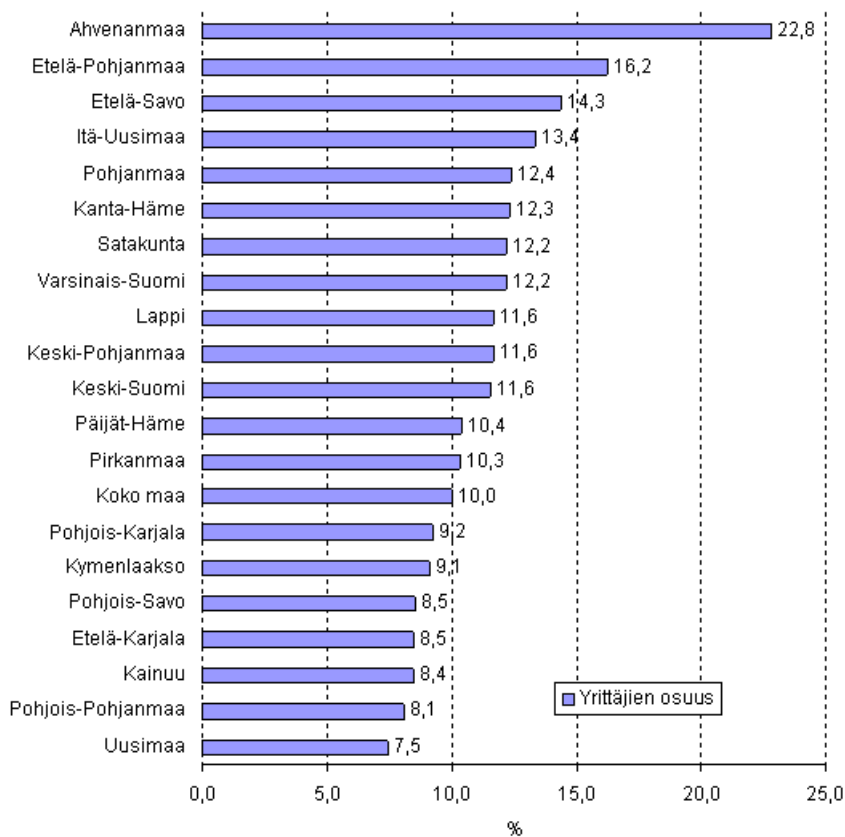
Vuonna 2007 koko maan rakentamisen henkilöstön määrä oli 146 700, kasvua edellisestä vuodesta 8,2 prosenttia. Rakentamisen henkilöstön määrä kasvoi vuonna 2007 kaikissa maakunnissa. Eniten henkilöstön suhteellinen määrä kasvoi Itä-Uudellamaalla ja vähiten Kanta-Hämeessä. Uudenmaan osuus koko maan henkilöstöstä oli 29,1 prosenttia vuonna 2007.

Rakentamisen henkilöstö maakunnittain vuosina 2006 ja 2007 ja maakunnan osuus koko maan henkilöstöstä vuonna 2007 ja muutos vuonna 2007

	Henkilöstön määrä		Osuus	Muutosprosentti
	2006	2007	2007	06/07
Koko maa	135 562	146 708	100	8,2
Uusimaa	39 476	42 693	29,1	8,2
Varsinais-Suomi	12 671	13 436	9,2	6,0
Satakunta	5 579	6 362	4,3	14,0
Kanta-Häme	4 258	4 411	3,0	3,6
Pirkanmaa	11 688	12 684	8,6	8,5
Päijät-Häme	5 202	5 911	4,0	13,6
Kymenlaakso	4 964	5 481	3,7	10,4
Etelä-Karjala	3 374	3 681	2,5	9,1
Etelä-Savo	3 278	3 605	2,5	10,0
Pohjois-Savo	5 746	6 091	4,2	6,0
Pohjois-Karjala	3 797	4 096	2,8	7,9
Keski-Suomen maakunta	6 157	6 534	4,5	6,1
Etelä-Pohjanmaa	4 467	4 665	3,2	4,4
Pohjanmaa	3 666	3 972	2,7	8,4
Keski-Pohjanmaa	1 585	1 693	1,2	6,8
Pohjois-Pohjanmaa	10 476	11 161	7,6	6,5
Kainuu	1 688	1 824	1,2	8,1
Lappi	4 102	4 556	3,1	11,1
Itä-Uusimaa	2 651	3 036	2,1	14,5
Ahvenanmaa	732	806	0,5	10,1

Yrittäjien osuus koko henkilöstöstä vaihtelee voimakkaasti maakunnittain. Yrittäjien osuus koko henkilöstöstä oli vuonna 2007 suurin Ahvenanmaalla, lähes 23 prosenttia ja pienin Uudellamaalla, 7,5 prosenttia. Koko maassa yrittäjien osuus oli 10 prosenttia. Tätä pienempi oli yrittäjien osuus Uudenmaan lisäksi Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Kymenlaaksossa ja Pohjois-Karjalassa.

Yrittäjien osuus koko henkilöstöstä maakunnittain vuonna 2007

Rakentamisen henkilöstömenojen kasvu voimakkainta Itä-Uudellamaalla vuonna 2007

Henkilöstömenot kasvoivat Itä-Uudellamaalla hieman yli 20 prosenttia vuonna 2007. Satakunnassa henkilöstömenot kasvoivat noin 19 prosenttia ja Päijät-Hämeessä hieman yli 18 prosenttia. Etelä-Pohjanmaalla henkilöstömenot kasvoivat vähiten, hieman yli 7 prosenttia.

Lähes kaikissa maakunnissa jalostusarvo kasvoi vuonna 2007 nopeammin kuin henkilöstömenot. Ainoastaan Kymenlaaksossa, Pirkanmaalla ja Pohjanmaalla jalostusarvo kasvoi vähemmän kuin henkilöstömenot. Kymenlaaksossa henkilöstömenojen osuus jalostusarvosta kasvoikin vuonna 2007 edellisestä vuodesta 62,9 prosentista 71,5 prosenttiin. Pirkanmaalla osuus kasvoi 65,5 prosentista 67,4 prosenttiin ja Pohjanmaalla 66 prosentista 67,4 prosenttiin. Keski-Pohjanmaalla osuus pysyi ennallaan. Kaikissa muissa maakunnissa henkilöstömenojen osuus jalostusarvosta pieneni. Suurin suhteellinen vähennys oli Etelä-Karjalassa, jossa osuus pieneni 76,9 prosentista 64,9 prosenttiin.

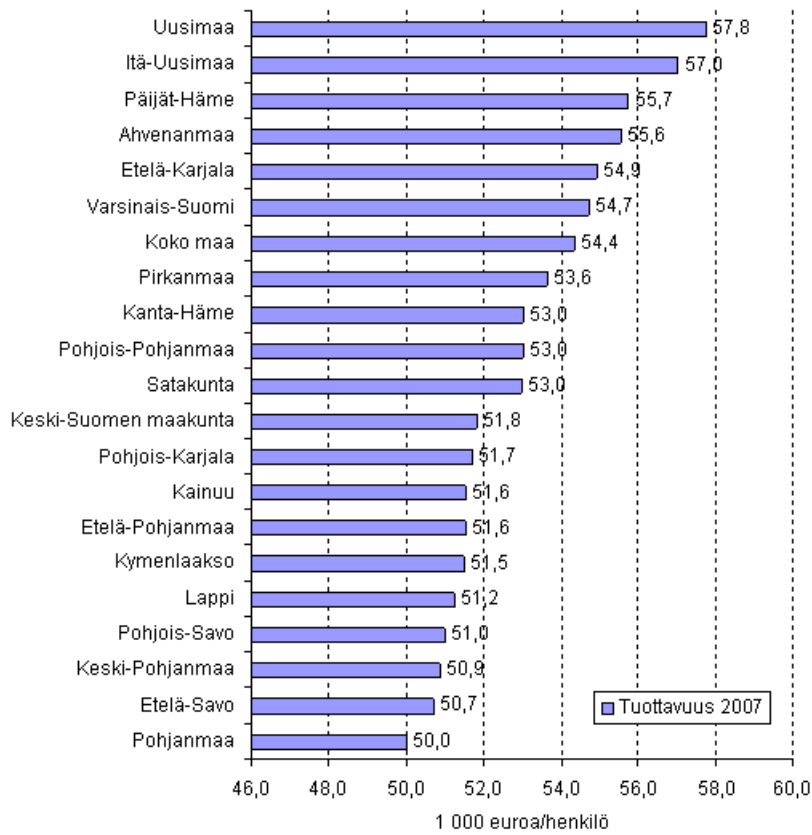
Rakentamisen jalostusarvo, henkilöstömenot ja henkilöstömenojen osuus jalostusarvosta vuosina 2006-2007 sekä vuoden 2007 muutosprosentit

	Tuotannon jalostusarvo miljoona euroa			Henkilöstömenot miljoona euroa			Henkilöstömenojen osuus jalostusarvosta%		
	2006	2007	Muutos 06/07 %	2006	2007	Muutos 06/07%	2006	2007	Muutos 06/07%
Koko maa	6 942,5	7 973,8	14,9	4 667,5	5 278,7	13,1	67,2	66,2	-1,5
Uusimaa	2 149,0	2 467,4	14,8	1 486,3	1 670,8	12,4	69,2	67,7	-2,1
Varsinais-Suomi	652,1	734,9	12,7	416,8	459,5	10,2	63,9	62,5	-2,2
Satakunta	276,3	337,1	22,0	176,5	210,2	19,1	63,9	62,4	-2,4
Kanta-Häme	215,9	233,9	8,3	139,4	150,5	8,0	64,6	64,3	-0,3
Pirkanmaa	613,6	680,2	10,9	402,2	458,4	14,0	65,5	67,4	2,8
Päijät-Häme	266,5	329,5	23,6	174,9	207,0	18,4	65,6	62,8	-4,3
Kymenlaakso	275,0	282,2	2,6	173,1	201,7	16,6	62,9	71,5	13,6
Etelä-Karjala	148,5	202,1	36,1	114,2	131,1	14,8	76,9	64,9	-15,7
Etelä-Savo	159,9	182,8	14,3	105,1	119,5	13,8	65,7	65,4	-0,5
Pohjois-Savo	268,3	310,5	15,8	195,0	215,7	10,6	72,7	69,5	-4,4
Pohjois-Karjala	176,7	211,7	19,8	123,0	140,1	13,9	69,6	66,2	-4,9
Keski-Suomen maakunta	296,1	338,7	14,4	203,2	230,2	13,3	68,6	68,0	-0,9
Etelä-Pohjanmaa	208,2	240,5	15,5	137,7	147,8	7,3	66,1	61,4	-7,1
Pohjanmaa	178,8	198,6	11,1	118,0	133,9	13,5	66,0	67,4	2,2
Keski-Pohjanmaa	78,4	86,1	9,9	51,6	56,7	9,8	65,8	65,8	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	506,0	591,6	16,9	355,2	407,7	14,8	70,2	68,9	-1,8
Kainuu	80,8	94,0	16,3	56,0	62,7	12,1	69,3	66,7	-3,7
Lappi	207,3	233,5	12,6	133,3	149,9	12,4	64,3	64,2	-0,2
Itä-Uusimaa	142,0	173,1	21,9	83,9	101,0	20,4	59,1	58,4	-1,3
Ahvenanmaa	39,1	44,8	14,5	22,1	24,1	9,0	56,4	53,7	-4,8

Rakentamisen tuottavuus maakunnittain

Tuottavuutta mitattiin jakamalla jalostusarvo henkilöstön määrällä koko maassa ja maakunnittain. Vuonna 2007 kuuden maakunnan tuottavuus rakentamisessa oli koko maan tuottavuutta korkeampi. Koko maan rakentamisen jalostusarvo henkilöä kohden oli 54 400 euroa vuonna 2007. Tuottavimmat maakunnat rakentamisessa vuonna 2007 olivat Uusimaa ja Itä-Uusimaa. Heikoin tuottavuus oli Pohjanmaalla.

Tuottavuus (jalostusarvo/henkilöstön määrä) rakentamisessa maakunnittain vuonna 2007

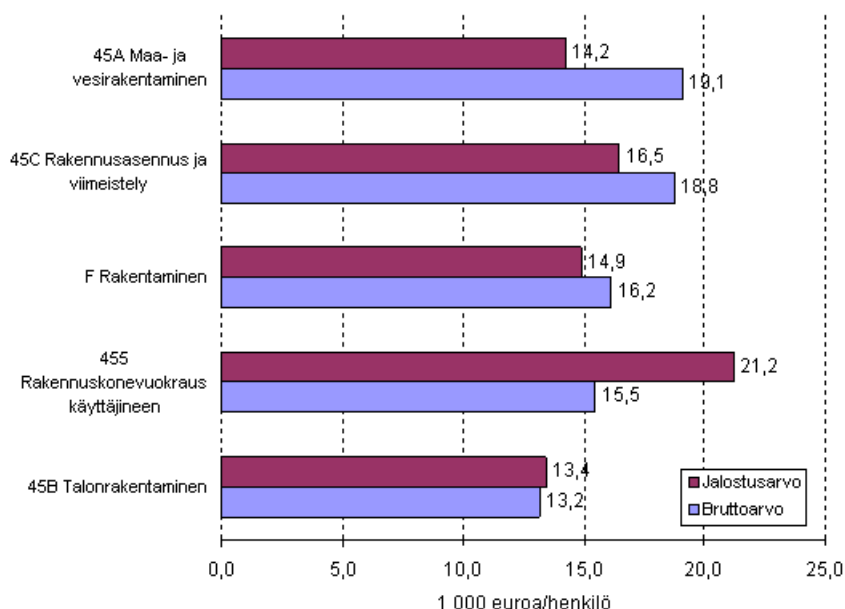
Rakentaminen toimialoittain vuonna 2007

Rakentamisen tuotannon bruttoarvo kasvoi 16 ja jalostusarvon 15 prosenttia vuonna 2007

Vuonna 2007 rakentamisen tuotannon bruttoarvo kasvoi 16 prosenttia edellisestä vuodesta. Talonrakentamisessa bruttoarvo kasvoi kolme prosenttiyksikköä hitaammin kuin rakentamisessa yhteensä. Sen sijaan maa- ja vesirakentamisessa ja rakennusasennuksessa bruttoarvo kasvoi noin kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin rakentamisessa yhteensä.

Koko rakentamisen jalostusarvon kasvu oli hieman pienempää kuin bruttoarvon kasvu, noin 15 prosenttia. Myös maa- ja vesirakentamisen ja rakennusasennuksen jalostusarvon kasvu oli bruttoarvon kasvua vähäisempää. Talonrakentamisessa jalostusarvo kasvoi lähes saman verran kuin bruttoarvo. Eniten jalostusarvo kasvoi rakennuskonevuokrauksessa ja rakennusasennuksessa.

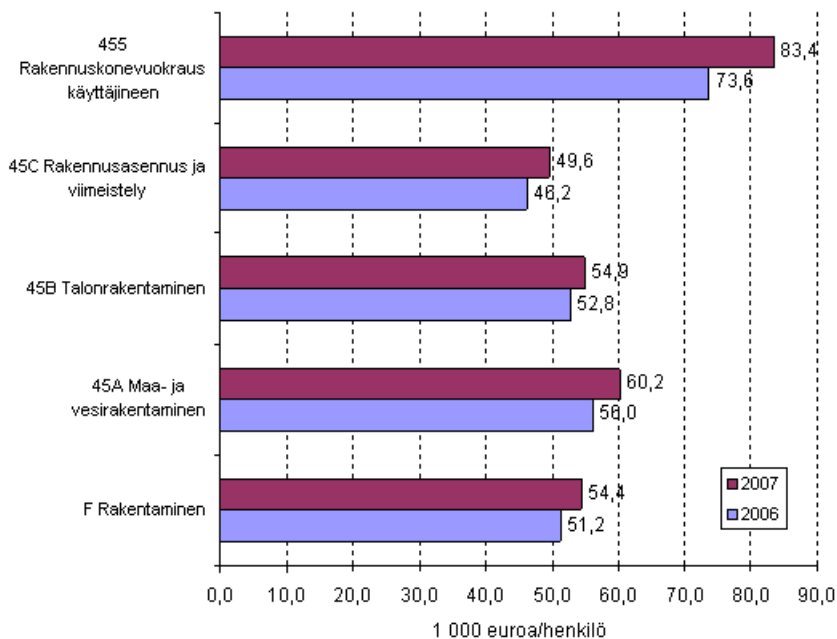
Rakentamisen tuotannon bruttoarvon ja jalostusarvon muutos vuonna 2007 päätoimialoittain

Tuottavuus rakentamisen päätoimialoilla vuosina 2006-2007

Tuottavuus oli vuonna 2007 keskimääräistä suurempaa rakennuskonevuokrauksessa sekä maa- ja vesirakentamisessa. Vuoteen 2006 verrattuna tuottavuus kasvoi kaikilla rakentamisen päätoimialoilla. Koko rakentamisessa jalostusarvo henkilöä kohden oli 54 400 euroa vuonna 2007, nousua vuodesta 2006 oli 6 prosenttia. Vuonna 2007 jalostusarvo jaettuna henkilöstön lukumäärällä oli keskimääräistä pienempää rakennusasennuksessa ja viimeistelyssä. Talonrakentamisen tuottavuus oli koko rakentamisen tasolla. Tuottavin toimiala oli rakennuskonevuokraus.

Rakentamisen tuottavuus (jalostusarvo/henkilöstö) päätoimialoittain vuosina 2006–2007

Henkilöstö rakentamisessa päätoimialoittain

Koko rakentaminen työllisti vuonna 2007 146 700 henkilöä. Henkilöstön määrä kasvoi noin 11 100 henkilöllä eli 8,2 prosenttia vuodesta 2006. Vuodesta 2002 rakentamisen henkilöstö lisääntyi yli 23 800 henkilöllä. Henkilöstön määrä on ollut kasvussa vuodesta 2002 alkaen. Ainoastaan vuonna 2005 henkilöstön määrä hieman laski.

Vuonna 2007 henkilöstön suhteellinen määrä lisääntyi eniten talonrakentamisessa, 9,1 prosenttia. Rakennusasennuksessa henkilöstön määrä kasvoi 8,6 prosenttia. Pienin suhteellinen kasvu oli maa- ja vesirakentamisessa, 6,3 prosenttia. Rakentamisen toimialoista rakennusasennus ja viimeistely työllisti eniten. Toimialan henkilöstömäärän prosenttiosuus oli lähes 40 prosenttia koko rakentamisen henkilöstöstä. Toiseksi suurin työllistäjä oli talonrakentaminen, jonka osuus oli lähes noin 37 prosenttia. Pienimpänä sektorina oli rakennuskonevuokraus, jonka osuus oli vain reilun prosentin koko rakentamisen henkilöstöstä.

Rakentamisen henkilöstö päätoimialoittain 2002–2007 ja henkilöstön muutos 2006 ja 2007

	Henkilöstö						Muutos %	
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	05/06	06/07
F Rakentaminen	122 866	123 554	126 957	126 233	135 562	146 708	7,4	8,2
45A Maa- ja vesirakentaminen	27 813	27 628	29 167	28 720	30 439	32 341	6,0	6,3
45B Talonrakentaminen	41 399	42 763	45 716	45 872	49 633	54 157	8,2	9,1
45C Rakennusasennus ja viimeistely	51 852	51 522	50 505	49 981	53 544	58 130	7,1	8,6
455 Rakennuskonevuokraus käyttäjiineen	1 802	1 642	1 569	1 660	1 945	2 079	17,2	6,9

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä

Rakentamisen alue- ja toimialatilasto kuvaa rakentamisen tuotannon rakenteita ja rakenteiden muutoksia alueittain ja toimialoittain. Tilasto sisältää tietoja palkatun henkilöstön lukumäärästä, palkoista, sosiaalikulusta, yrittäjien lukumäärästä, tuotannon brutto- ja jalostusarvosta.

Tilastoyksikkönä on yrityksen tai muun taloudellista toimintaa harjoittavan yksikön rakennustoimintaa harjoittava toimipaikka. Yksilöivänä tunnuksena on yritys- ja toimipaikkarekisterin määrittelemä toimipaikkatunnus.

Tilaston viiteajanjakso on yrityksen tilikausi.

Tilaston laadinnan lähdeaineistoina ovat Suomen koko yritystoiminnan kattava verohallinnon elinkeinoverotusrekisterin aineisto, Tilastokeskuksen suoran tiedonkeruun aineisto ja yritys- ja toimipaikkarekisterin aineisto.

Tilasto julkaistaan koko maan tasolla tarkimmalla toimialatasolla ja maakunnittain ryhmiteltynä seuraavasti: maa- ja vesirakentaminen, talonrakentaminen, rakennusasennus ja viimeistely sekä rakennuskonevuokraus käyttäjiin.

Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Toimipaikka

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston tilastoyksikkö on toimipaikka. Toimipaikalla tarkoitetaan taloudellista yksikköä, jossa saman omistajuuden tai valvonnan alaisuudessa harjoitetaan mahdollisimman samanlaisten tavaroiden ja palvelujen tuotantoa tavallisimmin yhdellä sijaintipaikalla. Toimipaikka voi jo sellaisenaan muodostaa yrityksen (yksitoimipaikkainen yritys) tai sitten olla selkeästi rajattava osa yritystä (monitoimipaikkainen / monitoimialainen yritys).

Rakennustoiminnassa toimipaikka on pää- tai piirikonttori, josta toimintaa johdetaan.

Henkilöstön lukumäärä

Rakentamisen alue- ja toimialatilastossa henkilöstö luokitellaan palkattuun henkilöstöön ja yrittäjiin. Henkilöstö tilastoidaan tilikauden keskimääräisinä lukuina. Esimerkiksi puoli vuotta työskennellyt vastaa puolta henkilöä. Sen sijaan osa-aikaisia ei muunneta kokoaikaisiksi.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan

- kaikki tilastoyksikön palveluksessa olevat, myös harjoittelijat, tilapäiset ja osa-aikaiset (osa-aikaiset ilmoitetaan muuttamatta heitä kokopäiväiseksi)
- vuosilomalla olevat
- sairaslomalla olevat
- äitiyslomalla olevat
- lakossa olevat
- määräaikaisesti lomautetut kertausharjoituksissa olevat kotityöntekijät.

Henkilöstön lukumäärään ei lasketa

- vakinaisessa väessä asepalvelustaan suorittavia
- johtokunnan tai hallituksen jäseniä, jotka eivät ole pysyvässä työsuhteessa yrityksessä
- eläkkeellä olevia

- määrittelemättömäksi ajaksi tai toistaiseksi lomautettuja.

Yrittäjien lukumäärä

Yrittäjien lukumäärään luetaan yksityisyrittäjät, avoimien ja kommandiittiyhtiöiden osakkaat sekä edellä mainittujen avustavat perheenjäsenet, jos he työskentelevät yrityksessä päivittäin eikä heille ei makseta varsinaista palkkaa.

Maksetut palkat

Palkkasumma käsittää kaikki tilikauden aikana maksetut ennakonpidätyksen alaiset erät ennen välittömien verojen ja työntekijöiden lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen vähennyksiä. Työntekijöiden lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja ovat vakuutetun osuus sairaus-, TEL-, LEL-, työttömyys- ja kansaneläkevakuutusmaksusta.

Palkkasummaan luetaan

- varsinaiselta työajalta maksettu palkka
- sairaus- ja tapaturma-ajalta maksettu palkka
- lomapalkka ja lomaraha
- koulutusajan palkka
- reservin kertausharjoituksen palkka
- palkka lasten sairausajalta
- arkipyhäkorvaukset ja korvaukset muilta vapaapäiviltä
- eroraha ja irtisanomisajan palkka
- tuotanto- yms. lisäpalkkiot
- rahapalkkaan rinnastettavat luontoisedut.

Maksetut sosiaalikulut

Maksetut sosiaalikulut käsittää työnantajan lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalimaksut tilikauden aikana.

Työnantajan lakisääteisiin sosiaalivakuutusmaksuihin luetaan:

- sosiaaliturvamaksu
- työttömyysvakuutusmaksu
- työeläkemaksut (TEL, LEL, TaEL)
- tapaturmavakuutusmaksu
- ryhmähenkivakuutusmaksu.

Vapaaehtoisiin sosiaalivakuutusmaksuihin luetaan:

- LEL- ja TEL-lisäturvamaksut
- henki- ja eläkevakuutusyhtiöille maksetut ryhmähenki- ja ryhmäeläkevakuutusmaksut
- työpaikkojen avustuskassoihin (eläke-, hautaus-, eroavustus- sekä sairausvakuutuskassoihin) maksetut kannatus-maksut sekä maksetut eläkkeet.

Tuotannon bruttoarvo

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, myös valmistus omaan käyttöön ja valmistus, joka toimitetaan yrityksen muille toimipaikoille. Bruttoarvoon ei sisälly käyttömaisuuden luovutusvoitot, joita ei pidetä tuotannollisena eränä vaan satunnaisina tuottoina. Lisäksi kauppavaroiden hankinta vähennetään tuotantotoiminnan tuotoista, jotta tuotantotoimintaan saadaan mukaan vain kauppavaroiden myynnistä syntyvä marginaali.

Tuotannon bruttoarvon laskentakaava on seuraava:

Liikevaihto

- + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön
 - + valmisteverastojen muutos
 - + valmistus omaan käyttöön
 - + liiketoiminnan muut tuotot
 - käyttöomaisuuden luovutusvoitot
 - kauppatarvikkeiden hankinta
 - myynnin perusteella saadut avustukset ja tuet
- = BRUTTOARVO

Tuotannon jalostusarvo

Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotannon tekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Tuottoihin sisältyy myös toimipaikan toimitukset yrityksen toisille toimipaikoille ja kustannuksiin hankinnat yrityksen toisilta toimipaikoilta. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia eikä poistoja.

Jalostusarvon laskentakaava on seuraava:

BRUTTOARVO

- aine- ja tarvikeostot
 - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta
 - aine- ja tarvikevarastojen muutos
 - ulkopuoliset palvelut
 - muut kiinteät ja muuttuvat kulut (pl. henkilöstökulut)
 - + kauppatarvikkeiden hankinta
 - + käyttöomaisuuden luovutustappio
- = JALOSTUSARVO

Tilastovuodesta 2005 alkaen jalostusarvon laskennassa huomioidaan käyttöomaisuuden luovutustappio kuluja vähentävänä tekijänä. Tätä aikaisemmin ei luovutustappiota tiedusteltu.

Muut keskeiset käsitteet löytyvät kohdasta käsitteet.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2002 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimialaluokitus 2002 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev1:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Toimipaikan toimialaksi määritellään se, mitä toimintaa toimipaikalla eniten harjoitetaan.

Yritysten / toimipaikkojen toimiala saadaan yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Alueluokitus

Käytetty alueluokitus perustuu julkaisuun Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot (Tilastokeskus, Käsikirjoja 28). Rakentamisen alue- ja toimialatilastossa tilastot tuotetaan käyttäen viimeisen julkistettavan tilastovuoden vuoden aluejakoa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Toimipaikkatiedot

Tilaston tietolähteinä ovat yritysten tilinpäätöstilaston yritystiedot ja yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatiedot. Yritysten tilinpäätöstilasto sisältää kaikki tilaston tuottamiseen vaadittavat tiedot yritystasolla. Täten yksitoimipaikkaisille yrityksille tilinpäätöstilaston tiedot viedään suoraan kyseisille toimipaikoille. Monitoimipaikkaisten yritysten rakentamisen toimipaikoille tiedot tuotetaan menetelmällisesti käyttäen hyväksi tilinpäätöstilaston yritystietoja ja yritys- ja toimipaikkarekisterin toimipaikkatietoja. Yritys- ja

toimipaikkarekisterin toimipaikkapohjaisia tietoja ovat henkilöstön määrä ja liikevaihto sekä toimipaikkojen luokitusmuuttujat (toimiala, sijainti, toimipaikan tyyppi jne.).

Monitoimipaikkaisten yritysten kohdalla menetelmä on seuraavanlainen. Tilinpäätöstilaston yritystason tietoja käytetään peiliryhmän poimimiseen. Peiliryhmää käytetään toimipaikkatason tietojen mallintamisessa monitoimipaikkaisille yrityksille. Kun peiliryhmä on määritelty lasketaan imputointiparametrit. Parametrien estimoinnissa käytetään PNS -regressiomallia, jossa riippumattomana muuttujana ovat yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstö ja liikevaihto ja riippuvina muuttujina on toimipaikkaistettava tieto kuten liiketoiminnan muut tuotot, tavaroiden ostot, muut kulut jne.

Kun mallilla on tuotettu tarvittavat kertoimet, suoritetaan imputointi monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikoille.

Lopuksi tiedot yhdistetään ja tasapainotetaan siten, että vain mallinnetut tiedot joustavat. Näin toimipaikkatiedot täsmäävät yritystason tietojen kanssa myös monitoimipaikkaisille yrityksille.

Yritysten tilinpäätöstiedot

Yritysten tilinpäätöstilaston tietolähteinä ovat Suomen koko yritystoiminnan kattava verohallinnon elinkeinoverotusrekisterin aineisto, Tilastokeskuksen suoran tiedonkeruun aineisto ja yritys- ja toimipaikkarekisterin aineisto.

Elinkeinoerotusrekisterin aineisto tilastovuoteen 2005 saakka sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Tilastovuodesta 2006 alkaen elinkeinoverotusrekisterin aineiston muodostaa tuloverolaskelman elinkeinotoiminnan tuotoista ja kuluista, varallisuuslaskelman sekä erittelyn varauksista, arvonmuutoksista ja kuluvan käyttöomaisuuden poistoista. Näiden laskelmien tietosisältö vaihtelee riippuen elinkeinonharjoittajan yritysmuodosta. Elinkeinoerotusrekisterin aineistojen avulla tuotetaan tuloslaskelma- ja tasetiedot sekä investointitiedot. Kaikki laskelmien tiedot eivät ole täysin yritysten virallisen tilinpäätöksen mukaisia.

Elinkeinoerotusaineisto on tärkeä yritystilastojen tietolähde, jota ei kuitenkaan sellaisenaan voi käyttää tilastotuotantoon. Aineiston laatu tarkistetaan ja mahdolliset puutteet korjataan monivaiheisella ohjelmalla. Verohallinnon aineistosta on täysin virheetöntä noin 88 prosenttia. Lisäksi puutteet pystytään paikallistamaan ja korjaamaan noin 10 prosentille aineistosta. Vajaat kaksi prosenttia tiedoista imputoidaan käyttäen Donor- eli lähimmän naapurin menetelmää. Niille yrityksille, jotka eivät kuulu otokseen, Tilastokeskuksen oman tiedustelun tiedot (tuottojen ja kulujen erittelytiedot, henkilöstötiedot ja vientitiedot) imputoidaan omaan kyselyyn kuulumattomille yrityksille käyttäen lähimmän naapurin menetelmää elinkeinoveroaineiston ja yritys- ja toimipaikkarekisterin tietojen ja suoran tiedustelun tietojen avulla.

Elinkeinoerotusaineisto on tärkeä yritystilastojen tietolähde, jota ei kuitenkaan sellaisenaan voi käyttää tilastotuotantoon. Aineiston laatu tarkistetaan ja mahdolliset puutteet korjataan monivaiheisella ohjelmalla. Verohallinnon aineistosta on täysin virheetöntä noin 88 prosenttia. Lisäksi puutteet pystytään paikallistamaan ja korjaamaan noin 10 prosentille aineistosta. Vajaat kaksi prosenttia tiedoista imputoidaan käyttäen Donor- eli lähimmän naapurin menetelmää. Niille yrityksille, jotka eivät kuulu otokseen, Tilastokeskuksen oman tiedustelun tiedot (tuottojen ja kulujen erittelytiedot, henkilöstötiedot ja vientitiedot) imputoidaan omaan kyselyyn kuulumattomille yrityksille käyttäen lähimmän naapurin menetelmää elinkeinoveroaineiston ja yritys- ja toimipaikkarekisterin tietojen ja suoran tiedustelun tietojen avulla.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja kaikilta vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10-20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja, kulujen ja tuottojen erittelytietoja, henkilöstötietoja, vientitietoja. Omassa kyselyssä olevien yritysten elinkeinoverotusrekisteristä saadun ja oman kyselyn aineisto tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Keskeisin tietolähde on yritysten viralliset tilinpäätökset, jotka saadaan joko yrityksiltä tai PRH:n aineistosta. Lomakekyselyn laadun parantamisessa on kiinnitetty huomiota lomakkeiden suunnitteluun, täyttöohjeisiin ja saatujen lomaketietojen virheettömyyden tarkistuksiin.

Tilinpäätöstilaston suorassa tiedonkeruussa ovat mukana kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset. Suorassa tiedonkeruussa on mukana myös näitäkin pienemmät yritykset, jos yrityksen toiminnan laajuus vastaa 20 henkilöä.

Koko rakentamisen tasolla suoran tiedonkeruun peittävyys liikevaihdon mukaan vuonna 2005 oli hieman yli 59 prosenttia henkilökunnan määrällä mitaten lähes 47 prosenttia, bruttoarvolla mitaten lähes 62 prosenttia sekä jalostusarvolla mitaten lähes 50 prosenttia.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Alue- ja toimialatilaston aineisto kattaa lähes kaikkien Suomen yritysten rakentamisen toimipaikat. Alue- ja toimialatilastoon toimipaikat on valittu käyttäen samoja rajauksia yritysten toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Tilaston ulkopuolelle on siten rajattu yritykset ja toimipaikat, joiden toiminta on päättynyt vuoden ensimmäisellä puoliskolla tai toiminta vuoden aikana on ollut erittäin vähäistä. Toiminnan laajuuden oli vastattava yli puolen henkilön työpanosta tai liikevaihdon oli oltava enemmän kuin 9 258 euroa vuonna 2005 ja toiminta-ajan oli ylitettävä puoli vuotta. Liikevaihtorajaa tarkistetaan vuosittain.

Elinkeinoverotusrekisteristä saatavat tilaston muuttajat vastaavat hyvin määritelmiänsä (Eurostatin määritelmät). Aineistossa voi olla virheitä esimerkiksi tietojen tallennuksesta tai tiedonantajien virheistä johtuen. Aineiston laadun varmistamisesta on selvitys kohdassa 'Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus'.

Menetelmät, joilla muuttajat tuotetaan monitoimipaikkaisten yritysten rakentamisen toimipaikoille, ovat harhattomia ja tiedot ovat tilaston tuottamiseksi riittävän laadukkaita.

Menetelmällä on tuotettu tiedot myös teollisille toimipaikoille ja tästä aineistosta on tuotettu teollisuuden alue- ja toimialatilaston tilastotauluja. Tilastotietoja on verrattu teollisuuden alue- ja toimialatilaston tietoihin. Erot rakentamisen alue- ja toimialatilastossa julkaistavien tietojen osalta eivät ole merkittäviä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilastosta tuotetaan vuosittain 15 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä. Tilaston viiteajanjaksona on tilikausi, joka päättyy tilastovuoden aikana eli 1.1.-31.12.tv välisenä aikana. Jos tilikauden pituus eroaa 12 kuukaudesta muutetaan, muutetaan tiedot 12 kuukautta vastaaviksi.

5. Tietojen saatavuus

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston tietoja on saatavilla toimialoittain ja maakunnittain Tilastokeskuksen verkkosivuilta Internetistä StatFin -palvelimesta osoitteesta http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/databasetree_fi.asp / Rakentaminen vuosilta 2002-2005. Koko maan tiedot ovat palvelukannassa tarkimmalla mahdollisella toimialatasolla. Tiedot maakunnittain ovat palvelukannassa rakentamisen päätoimialoittain. Rakentamisen eri toimialat on ryhmittely päätoimialoihin seuraavasti:

Rakentamisen ryhmittely päätoimialoihin	Ryhmittelyn sisältämät toimialat
45A Maa- ja vesirakentaminen	451-, 45219, 4523-, 4524
45B Talonrakentaminen	45211, 4522-
45C Rakennusasenennus ja viimeistely	4525-, 453, 454-
45D Rakennuskonevuokraus käyttäjineen	455-

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Menetelmällisesti tuotettuja rakentamisen alue- ja toimialatilaston tietoja alettiin julkaista vuonna 2007, jolloin julkaistaan vuosien 2002-2005 tiedot. Vuosien 1995-2004 tilastoja varten monitoimipaikkaisten vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten rakentamisen toimipaikoilta tiedot kerättiin suoraan yrityksiltä. Tätä pienempiä yrityksiä käsiteltiin yksitoimipaikkaisina. Nämä tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia nyt julkaistaviin tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Rakentamisen alue- ja toimialatilaston henkilöstön määrätiedot poikkeavat Suomen yritykset -julkaisun tiedoista, koska käytetyt muuttajat mittaavat hieman eri asioita. Suomen yritykset -julkaisussa henkilöstö on muunnettu

kokovuosityöllisiksi siten, että esimerkiksi puolipäiväinen työntekijä vastaa puolta henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä. Rakentamisen alue- ja toimialatilastossa henkilöstö tilastoidaan tilikauden keskimääräisinä lukuina. Esimerkiksi puoli vuotta työskennellyt vastaa puolta henkilöä. Sen sijaan osa-aikaisia ei muunneta kokoaikaisiksi.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Rakentaminen 2009

Lisätietoja

Heikki Pihlaja 09 1734 2467
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-4755 (pdf)
ISBN 978-952-467-983-1 (pdf)